

بارام بهیزایی

هەردەوێڵ

وەرگێڕ: عەبدوڵنا راشدی

• **ههتاوو بهرینایی چۆلگه.** گهنجیکی زانیار بیجووله، چوار میلیکه دانیشتوو. له تهنیشتیا داریک و کانی و ئاویک. له دوورموه شاریکی ویران و پانایی ناسۆ. له کاوانهوه دوو سوار به چوار نال دین. برژاوی گهرمه بای چۆلگه و تینی تاو نزیک ئهبنهوه. ئهگهن به کانی و له حیوهت توونیتهی حیلاندنی چارهواکان. سهریان ههڵدینن. ههناسهیهکی قوول دهکیشن و دیسان ئاو ئهخۆنهوه. بهره بهره تیر ئاو ئهبن. یهکیکیان له خۆشیانا پیدهکهنی و دووههمیان دهرهیهک تهر ئهکات و به ملی خویدا ئههینن. ههوهل کس تاوی له سهر عهرز رادهکشێ و خۆ دهکیشیتهوه و قاقا پیدهکهنی. دووههم کس به پیکهنینیکی پر مانا وهلامی ئهداتهوه.

ههوهل کس: چ روژئ- له روژئ وههادا چتدهوی؟

دووههم کس: بزانه له کوئ دهمرم و چلۆن دهمرم (ههوهل کس پیدهکهنی و مستی ئاوی پیدا دهکات)
ههوهل کس: گهمزه.

(دووههم کس گالته به گالته وهلام ئهداتهوه و دم به پیکهنین ههڵدهستی و بهرهو ناسۆ ههنگاو دهنی- ئهو ریگهی که لی پهوه هاتوون تاوی رانهوستی و دهنواری. ههوهل کس ههر وهها که راکشاه و ئوخژن دی به لهشیا، دهستی له ژیر سهری دانهنی و ئهیکاته کۆلهکهی سهری. چاوی به زانیار دهکهوی.)
ههوهل کس: زانیاریک (دووههم کس ئاور ئهداتهوه) ئهیبینی؟
دووههم کس: ئهو ئیمه نابینی.

ههوهل دس: لهوساوه هاتووین تهناهت لایهکی نهکردوتهوه لی مان بروانی.
دووههم کس: دهنگی چارهواکانی بیستوو. ههگه دهنگی ئیمهشی نهیبستی، دهنگی حیلکهی ئهسپه لانی ههر بیستوو.

ههوهل کس: رهنکه ئهبی پرۆینه خزمهتی (ههڵدهستی. ههر دووکیان به ئهسپایی دهچنه پیشهوه. هزیان له گالته و رابواردنه. تۆز و بایهک له شاری ویرانهوه دی. ههوهل کس رادهوستی و پشتسهری خۆی ئهخوری.)
ههوهل کس: (به دووههم کس) تۆ سلاوت کرد؟ من بیستم سلاوت کرد.
دووههم کس: ههگه بیستینت دیاره کردومه.

ههوهل کس: (بهرانبهری زانیار رادهوستی) سلاو کردن موستهحهببه و وهلام دانهوی واجیب. (به دووههم کس) تۆ وهلامت بیست؟
دووههم کس: نا. بیدههنگه.

ههوهل کس: نقه ناکا (به زانیار) ئههای (به گالتهوه) رهنکه مردو بی.
(ههوهل کس ههبنانهی زانیار دها به دووههم کس و ئهو ئهپیشکنی)
ههوهل کس: رهنکه پیوستی به دراو ههبی. خۆ به نه دار نواندن، پرچی دریز، پیس، میزه و بهرگی چلکن و دراو (دووههم کس هیچی له ههبنانهکهدا وهچنگ نهکهوتهوه) له ههبنانهکهشیا هیچ.

دوو ههم كهس: (ههنبانهكه فری ئهدات) گهلی به حورمهتی ئیمه ههلهدستن و ریز دهگرن.

ههول كهس: لی ناگیرئ، كهسانی وهك ئهو لاقیان نیه لهسهری راوهستن.
دوو ههم كهس: ئهههه ئیمه دهبینئ؟ ئهو وهستای تیر و كهوانه و پیشهه من شمشیره.

ههول كهس: تو دهترسیئ، وهه نییه؟ كاتی یهكئ له ئیمه دهست بداته شیر گشت كونه مشکیان لی دهبیته قهیسهری. بروانه ئهو شاره. ئیمه ژیره و ژوورمان كرد. كاتی توفانی ئیمهه لی گوزهرا، چولهكه تیانهمابوو.

دوو ههم كهس: (به پیکهینهوه) بهم سهر شووری و مل داکیشانه نهگهشیمهوه.
ههول كهس: (به زانیار) درۆزن. ئیوه گشت بلح و فیلبازن. ئهمانه فر و فیله، درۆیه، بهزهیی کرین، سوال کردن، ئهلی نا؟ هانی(له ههنبانهكههه خوی نان دهردینی) تو ئهشئ برسیت بی(نانهكه بهرهو رووی دهبات) مهی؟ یاخو دراوی له بو زگ تیر بوون؟ ئهتهوی؟ زوربهه ئیوه گوئ له مستی دهنگی دراون، ده ئیستا گوئ گره، دهنگی سهدان دراو.

دوو ههم كهس: خو بهم پی پهتیه رووتهلهوه ماندوو مهكه. له روژیکا سهری دهی وهك ئهومان ئهپهران. (به زانیار) تو له دنیا وازت هیناوه یان دنیا له تو؟ ههول كهس: (پیدهكهئ و به دهو زانیاردا دهسوریتهوه) تو چ له زانیاران دهزانی؟

دوو ههم كهس: ناسی ههلهپهرینی سهیریانم بیستوو، گوايه سهمايهکی سهرخوشانهیه.

ههول كهس: ئهتوانین ئهو ههلهپهرینین؟

دوو ههم كهس: (به تهوسهوه) ئهوان پیوهندییان به دنیاوه نهماوه، وازیان له دنیا هیناوه.

ههول كهس: ئهیههوی چی بسهلمینن؟

دوو ههم كهس: تیشکانی ههواو ههوهس، تیشکانی هانه هانهی شهیتان.
ههول كهس: (دهست به زگیهوه دهگرئ و قاقا پیدهكهئ. لهسهر عهرز را دهكشی و لاقهکانی بهرز نهکاتهوه و لاقه فرتی نهکات. زانیار هه بی جووله و باسه. ههول كهس ناکاو راست نهبیتهوه و بهروکی زانیار نهگرئ) یهكئ به منی گوت ئیوه بو شهر له گهل دوژمنا شیوهیهکی تاییهتیتان ههیه. ئهو شیوه تاییهته کامهیه؟

دوو ههم كهس: گوئ شل دهکهین، بلئ بزانیان.

ههول كهس: ئهو شیوه تاییهته کامهیه؟

دوو ههم كهس: هه بیدهنگه.

ههول كهس: بهلام بیدهنگ نامینی.

دوو ههم كهس: کام شیوهی تاییهت؟ شینی سهدی وهك ئهو نهبووه بهرگری لهشکری سهرکهوتوو. کاتی زهبر و زهنگ دوعایان به کوئ گهیی؟

ههول كەس: (ئالۆز) بېدەنگە! (واز لە زانيار ئەهينى و دوور ئەكەويتەوه و پىچ لە خو ئەدات.)

دوو ههم كەس: (بە زانيار) وا نيبه؟ راستم نەگوت؟ (پشوويهك) ئەهاى ئەم داره چ دارىكه؟ (گوى هەلەخا، وەلامى نيبه) رەنگە كەر بى ههول كەس: كویر خو نيبه.

دوو ههم كەس: (بە شيوهيهكى سەير زگ دەرئەپەرينى، مل دريژ ئەكاتهوه ، دەم لار ئەكاتهوه و هتد...) بزەيهكيشى نەگرت. (مېزەرەكهى لا ئەبات و پرچى دەئالۆزىنى) وا جولايەوه.

ههول كەس: ئەى چى؟ ئەيهوى بلى ئيمه نابىنى؟

دوو ههم كەس: ووسس! (پېدەكەنى، لەسەر خو و دلۆقان ناکاو زۆر گورجانە نووکی خەنجەرەكهى ئەننیتە سەر هەنيهى زانيار، رىك لە ناوەرەستى هەردوو چاویا. زانيار رادەچلەكى. ههول كەس لە خوشبیا دەرئەپەرينى، بەلام زانيار زۆر زوو دیتەوه بە خۆدا)

دوو ههم كەس: هوى

ههول كەس: (توره) بېدەنگيهكى دەست ئەنقەست.

دوو ههم كەس: رەنگە لال بى.

ههول كەس: هەى نيبه! (شیتانە تیرۆكەوانەكهى هەلەگري)

دوو ههم كەس: چ دەكهى؟

ههول كەس: ئەمه له لای لووتیهوه تپپەر ئەبى.

دوو ههم كەس: هۆشت بى.

ههول كەس: سەگى كەمتر (تیر له لای لووتى زانيارهوه تى ئەپەرى. دوو ههم كەس چاو دەقونجىنى. ههول كەس تیرىكى تر دادەنى) ئەمه له لای گوپىيهوه تى ئەپەرى. (دوو ههم كەس هەلدى و خو دەكاته قەلغان) كردهوت دۆستانه نيبه. واز بینه.

ههول كەس: چۆن خوى پى رادەگيرى؟

دوو ههم كەس: ئيمه دۆستين (پشوو- بە زانيار) چ بووه؟ عارەقت كرده؟ (سەر هەلدىنى و دەرواننیتە ئاسمان) داخى- وانيبه؟ (دەسەرەكهى ئەكا بە ناوى كانیهكەدا و لە پشت ملی زانياردا ئەيگوشى. زانيار بو تاوى تەزى پيدا دى. بەلام گورج بە خۆيدا دیتەوه. دوو ههم كەس بەرانبەرى دادەنیشى. بە پەلى كڵوه ئاسنینهكهى ختووى سەر و چاو و گیانى زانيار ئەدات)

دوو ههم كەس: تو چله كيشى، ئەبى له خەلۆهەدا بى. نا؟ ئیجگار لاوازی. دلنیام كه ئیشت پى ناگات (هەلەدەستى، بە نووکی چەكمەكهى سووك ئەدا بە كەلهكهى زانياردا، زانيار نابزوى، تووندتر لى ئەدات، تووندتر، تووندتر- زانيار ئەنوشتیتەوه) ئى. نا. مەبەستم ئەمه نەبوو. هەر ویستم تاقیت بکەمەوه. ئيمه دۆستين. لایەنگرى پیکەنين كه هەى، ها؟ (ختووى ئەدات و خو پېدەكەنى، زانيار بى ئەوهى بزە بگريت ئاو بە چاویا دیتە خوارمەوه بەلام دەنگى دەرنايەت. ههول كەس زۆر توره كڵوه ئاسنینهكهى خوى ئەدا بە عەرز.)

نه‌خاياند. مندا له‌كه‌ی له‌و لاتره‌وه ده‌يزريكاند. هه‌لبه‌ت من به به له‌قه‌يه‌ك بیده‌نگم كرد و ئیتر ته‌واو. جگه له‌مه به‌زمه‌كه‌مان هه‌چ كه‌مايه‌تیه‌كه‌ی نه‌بوو. (هه‌وه‌ل كه‌س بیه‌تیه‌ته، نه‌نه‌رینه‌ی و هه‌روه‌ژم دینه‌ی. دووه‌م كه‌س پیه‌شی پیه‌ ده‌گره‌ی و دیسه‌نه‌وه له‌ پال گوپی زانیارا نه‌له‌ی) : ژنیه‌كه‌ی سه‌رچل بوو. نه‌ی نه‌ویست خوی به‌ ده‌سته‌وه به‌دات. وه‌ك گیانه‌به‌ریه‌كه‌ی پیه‌كه‌یو لاقه فرته‌ی نه‌كرد، چه‌ن جار چه‌نگه‌ری گرت. من ئیجگار كه‌یفم له‌ ژنی وایه. (به هه‌وه‌ل كه‌س) شوین په‌نجه‌كانی پیه‌شان ده. (زانیار ماوه‌یه‌كه‌ نه‌له‌رزه‌ی، هه‌یدی فرمیه‌سك نه‌رژینه‌ی، به‌لام بیده‌نگه. هه‌وه‌ل كه‌س شوین په‌نجه‌ی ژنه له سه‌رگوانی خوی نه‌بته‌ پیه‌شه‌وه)

هه‌وه‌ل كه‌س: نایینه‌ی؟ (بیه‌تیه‌ت به‌رۆكه‌ی زانیار ده‌گره‌ی) كامه‌ران ئیوه‌ن. خه‌لك ده‌سته ده‌سته ده‌مرن، دوه‌ژمن روه‌بارتان روه‌سته‌وه و ئیوه هه‌روه‌ها دانیه‌شتوون.

دوه‌وه‌م كه‌س: ولام ناداته‌وه، نانه‌لینه‌ی، پیه‌ناكه‌نه‌ی!
هه‌وه‌ل كه‌س: (نه‌گه‌ره‌ینه‌ی) نه‌و به‌ ددان به‌جه‌رگانه‌ی خۆ، سووكایه‌تی به‌ ئیه‌ ده‌كات (وه‌ك شه‌یت هه‌له‌دی و قامچه‌ی هه‌له‌گره‌ی، دووه‌م كه‌س هه‌وه‌ل نه‌دا پیه‌شی پیه‌ بگره‌ی).

دوه‌وه‌م كه‌س: نه‌یه‌تیه‌پیه‌ی.
هه‌وه‌ل كه‌س: (به قامچه‌ی له‌ زانیار نه‌دات) له به‌رم زۆر گرانه، گه‌له‌خویه‌ك، نه‌زان سه‌گه‌یه‌ك! (له‌ی نه‌دات و ... زانیار چه‌وه‌كه‌نی لیه‌ك ده‌نه‌ی، ددانه چه‌یه‌یه‌تی. جل و به‌رگه‌كه‌ی ده‌راوه، دووه‌م كه‌س به‌ره به‌ره شه‌یت نه‌به‌ی.)
دوه‌وه‌م كه‌س: (به په‌رانه‌وه) تاقه وشه‌یه‌ك به‌لی، ووتیه‌كه‌ جووله‌یه‌كه‌، گره‌یانه‌یه‌ك، جه‌نیویه‌ك، (وه‌لامی نییه. هه‌وه‌ل كه‌س هه‌ناسه‌ی سواری نه‌به‌ی.
دوه‌وه‌م كه‌س ناكاه وه‌ك شه‌یت قامچه‌ی له‌ ده‌س هه‌وه‌ل كه‌س نه‌ره‌فینه‌ی و نه‌گه‌ره‌ینه‌ی و له‌ زانیار نه‌دات. هه‌وه‌ل كه‌س مانده‌وه و گه‌شت گیانه‌ی نوه‌می عاره‌ق نه‌دره‌ی به‌ عه‌رزا، زیان ده‌ره‌كه‌یشه‌ی و به‌ مست له‌ عه‌رز نه‌دات. خوین له‌ پشت زانیاره‌وه چه‌ره‌وه‌گه نه‌به‌سته‌ی به‌لام هه‌ر به‌ جووله‌یه‌، نه‌و سه‌ره‌رای نازار و خوینه‌ی كه‌ به‌ هوی قامچه‌یه‌وه له‌ له‌شی ده‌نه‌كه‌ی، به‌ بیده‌نگه‌ی خۆ، خۆراگری ده‌سه‌لمینه‌ی. كه‌چه‌ی نه‌و دووانه له‌ سنووری شه‌یتیه‌ تیه‌ره‌یه‌یون. ئیه‌ستا هه‌وه‌ل كه‌س گوپی خوی گرتوه‌وه كه‌ نه‌ره‌ی دووه‌م كه‌س نه‌بیه‌سی و به‌ گه‌ره‌ گه‌ره‌ به‌ ده‌ور هه‌ره‌دوه‌وه‌كه‌یانه‌ی نه‌سوره‌ی، نه‌نجه‌م خوی پیه‌ ناگه‌ره‌ی.)

هه‌وه‌ل كه‌س: واز بینه‌! (قامچه‌یه‌كه‌ ده‌ره‌فینه‌ی) واز بینه‌! (دووه‌م كه‌س هه‌ناسه سواری نه‌دره‌ی به‌ عه‌رزا) ناتوانی به‌لی هه‌چ روه‌ی نه‌داوه. خوین، تو نازارت پیه‌ ده‌گات. ناتوانی به‌لی ئیه‌مه‌ت نه‌دیه‌توه. ئیه‌مه‌ چه‌كه‌داری سه‌ره‌كه‌وتوه‌ین. جه‌نگه‌وه‌رانی ته‌رخانه‌ی شه‌وه به‌ ناگه‌، كه‌ له‌ ئیوه غه‌لام و خۆ فره‌وشی پیه‌ك هه‌ینا. تاقه یه‌ك وشه‌.

دوه‌وه‌م كه‌س: (نه‌نانه‌لینه‌ی) له‌ راونگه‌ی نه‌وه‌وه ئیه‌مه‌ پیه‌وه‌كه‌ره‌ین.

ههول کەس: ههگه بیکوژین. رای ئەومان سهلماندوو. (دوو ههم کەس ناکاو راده پهری)

دوو ههم کەس: وهک پیاو ههسته راوهسته با من و تو بری یهک ههلسورینین .
ناگات لیه؟ من و تو- تو! قسه لهگه کئ ئەکهم؟ ئیوه ههگیز نهتانویراوه به
شهر بین. ههگیز روباری دوژمن رانهوستانون. دهک داوهشیی. داریزی .
ژیانت له مستی ئیمه دایه. ناترسیی؟
ههول کەس: له چی؟ له مهرگ؟ هه... بو بترسی ئه کەسهی که خوی
مهرگه.

دوو ههم کەس: نا. (ترساوه) ئیستا تیگهیشتم. که وهها.
ههول کەس: چ بووه؟

دوو ههم کەس: ئه خهریکی ششهر لهگه ئیمه دایه.
ههول کەس: بی ئهوهی ببزوی؟

دوو ههم کەس: بی ئهوهی ببزوی. ئه ئهیهوی بمانترسینی، به بیدهنگی.
ههول کەس: (ترساوه) ترس؟ ئیمه و ترس؟
(ههردوو شیر ههلهکیشن. به ههردوو دهست)

دوو ههم کەس: بروانه، بزهی گرت.

ههول کەس: شیر ههلهکیشن له عاستی پیاوی بی چهکا؟ (شیرهکهی ئهدا به
عهرزا، پیاوهتیهکهت کوا؟) خو ئهدا به عهرزا، دهقروسکینی. به مست خو
به خو دا نهکات) ئه به نازایهتی و پیاوهتی ئیمه بیدهکنی. (دوو ههم کەس
ناکاو دوو شیرهکهی دهستی به نهعهتهوه فری ئهدات، ههلهی، بهروکی زانیار
ئهگری و به سهر عهرزا رایدهکیشی.)

دوو ههم کەس: له دهستم دئ ئاوی ئهم کانیه به خوینت سوور کهم. ئهتوانم
ئهن خو له دهمت روکهه ههتا نهخنکی. (ههلهی، کهمهندهکهی نهبهستی به
لقی دارهکهوه) ئهتوانم هه لیره دا ههلتواسم. ههروهها که ههزارانم له دار
داوه. به لام بهر له مردنت ئهبی بیته گو. یاللا بپاریرهوه، بو ژینت بکهوه
لالانهوه، بگری، یانی له مردن ناترسی؟ ئهمه داری راستهوینهیه. ئهمه
گوریسه، ئهمه گری، بروا ناکهی؟ بروانه (باز نهی گری تهناف نهخاته ملی
خو و نهعهته نهکیشی) بروانه! (خوی ئهکا به پهتهوه، گری گوریس تووند
ئهی. ئه دهست و پا لی ئهدات. ههول کەس ترساو ریزالی درهنگ به
خهنجیرهوه ههلهی و گوریس دهبری. دوو ههم کەس ئهدری به عهرزا، به زور
ههناسهی بو دهکیشری. چنگ به عهرزا نهکات و گاز له عهرز ئهگری. مستی
خاک و خو لی خواردوو، چوار دهست و پی خو بو سهرکانی نهخشینی.
ئهکهویته ناو ئاوهکه و ههناسهی پیا نایهتهوه. ههول کەس زور ترساو
پاش گمز لاقی ئهگری و ئهیکیشیته دهرمهوه. بروا ناکات و له خودا دهرمی.)

ههول کەس: ئه به مهرگیکی شهرمسارانه مرد، ئهمویست چاوم نهبوايهت و
شتی وام نهدیایی. (بهکهف و کولهوه) تاوانی به ئهستوی تویه. (شیر به
دهست هوروژم ئهبات، به لام ساردهوه ئهبی) ئهمه یانی ئهوهی که تو ئهوت

بەزاند (دەگری) تۆ ناتوانی ئەو ببەزینی. (بە ترسەوه دەکشیتەوه، رادەوهستی، دەگورینی) ئەو بە مەرگیکی سووک و چرووکانه مرد. تۆی سەگیش ھەر دانیشتووی. چتی بنوینە، ھەر هیچ نەبی شادی خۆت دەربرە. (دەنەرینی) تۆ کەیفەت کۆکە. وا نییە؟ (لە سەر خۆ) یان پێی دا بروانە. یانی ئەوەندە ناھینی؟ ئەو چەکداری سەرکەوتوو بوو، نەبەزو دلیر. وەک خۆم ئەمە ئیتر چ بزەیکە؟ وا لە گشت ھەریم و ناوچەیک باس باسی سەرکەوتنی ئیمەیه. بەلام تۆ سەرکەوتوو نابینی (نەعرەتەیک لێ دەدا) من لیرەم. بەرابەر بە تۆ. ئەمە منم! بە خەنجیر ئەکوئی بە سینگێ خۆدا) من (دیسان لە خۆ ئەداتەوه) منم! (دیسان ئەکوئی بە سینگیا) تۆ ناتوانی سەرکەوتوو بی. ناتوانی نەبەزی، ناتوانی پیروزی بی (ھەناسە سوار ئەبی، بەرەو لای چارەواکان ھەنگاو ھەلدەگری. چارەواکان ھەلدین. ری دەکوئی. پاش یەک دوو ھەنگاو ئەدری بە عەززا و خنجیر ھەتا دەسکەکەمی ئەچی بە زگیا. بیدەنگی. – با. حیلکەمی ئەسپەکان لە دوورەوه)

(زانیار کە ئیتر بە جاری تاواوتەوه سەر ھەلدەبری و بۆ یەکەم جار دەروانی تەرمەکان. ئەوسا نەرم و نیان لە ژوور سەریان دەست ئەکات بە سەما و ھەلپەرینیکی سەیر و پرمەترسی.)

کۆتایی 1378/2/25 ی ھەتاوی. سەقز

وەرگیر: عەبدوللا راشدی

Filename: هه.doc
Directory: F:\Documents and Settings\xalid\My Documents
Template: F:\Documents and Settings\xalid\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dotm
Title: همدومیل
Subject:
Author: MRT
Keywords:
Comments:
Creation Date: 8/6/2009 6:29:00 AM
Change Number: 23
Last Saved On: 8/10/2009 1:19:00 AM
Last Saved By: MRT
Total Editing Time: 206 Minutes
Last Printed On: 3/22/2007 12:07:00 AM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 8
Number of Words: 2,256 (approx.)
Number of Characters: 12,861 (approx.)